

Forsker varsler blått

Arktis kan bli isfri hele året hvis CO₂-innholdet i atmosfæren fortsetter å øke i samme hastighet som nå.

ATLE ANDERSSON
atle.andersson@bt.no

Det viser en studie som forsker og direktør ved Nansensenteret, Ola M. Johannessen har utført.

– Modellen jeg har laget indikerer at vi kan ha helt isfritt Arktis i år 2100, sier Johannessen.

Den økende konsentrasjonen av klimagassen CO₂ i atmosfæren kan forklare 90 prosent av den årlige nedgangen i isdekket, konkluderer den kjente polarforskeren.

– Klimapanel-bom

– Isen vil forsvinne mye raskere frem mot 2050 enn det FNs klimapanel har forutsatt i sine scenarier, hvis vi legger min statistiske modell til grunn, sier Johannessen.

Forskere har tidligere varslet at sommerisen kan være borte rundt 2050. Johannessens modell viser altså at det kan bli blått hav *hele året* i fremtiden.

Han har publisert konklusjonene i fagtidsskriftet *Atmospheric and Oceanic Science Letters*.

– Den sterke koblingen mellom minkende is og økende CO₂-nivåer viser tydelig hvordan vi mennesker påvirker klimaet med økende utslipp av drivhusgasser, sier Johannessen.

I dag ligger CO₂-konsentrasjonen i atmosfæren på rundt 385 ppmb (milliondeler pr. volumenheter).

Risiko og muligheter

Ifølge Johannessens statistiske modell vil nivået øke til 765 ppmb i slutten av vårt århundre hvis ikke verdenssamfunnet setter i verk omfattende utslippsreduksjoner.

– Jeg håper selvsagt at det ikke går så galt som studien min indikerer, sier forskeren og direktøren for Nansensenteret i Bergen.

– Isfritt Arktis gir også store muligheter?

– Oljeutvinning der oppe kan selvsagt være bra for norsk og russisk økonomi. Men det som tjener våre interesser, er ikke nødvendigvis bra for resten av verden, sier Johannessen.

Snarvei

Polar- og klimaforskeren har tidligere skrevet bok om Nordøst-pasjasjen, og påpeker at issmeltingen

ISFRITT: Isen i Arktis fortsetter å smelte i takt med økningen i klimautslippene. Ny forskning viser at tempoet går mye raskere enn tidligere antatt.

fakta

■ Dersom innholdet av klimagasser i atmosfæren skal stabiliseres på et nivå som begrenser temperaturstigningen til to grader, må de rike landene redusere sine utslipp med mellom 25 og 40 prosent innen 2020.

■ I tillegg må utslippsveksten i u-landene reduseres kraftig.

■ Barack Obama har sagt at han vil bringe USAs utslipp tilbake til 1990-nivå innen 2020. Det er imidlertid ventet at Obama vil foreslå kutt som er mer i tråd med klimapanelets anbefalinger.

kan gi store økonomiske gevinster for skipsfarten.

I tillegg til kortere seilingstid til Stillehavet, vil «snarveien» også kunne redusere miljøskadelige utslipp fra skipsfarten.

Variasjoner?

Utbredelsen av isen i Arktis var på rekordlavt nivå i september 2007. Johannessen understreker at vi også i fremtiden vil se naturlige variasjoner i isdekket, med både økninger og tilbakegang.

– Den langsiktige trenden er samtidig helt klar. Isen vil fortsette å smelte så lenge vi fortsetter å øke konsentrasjonen av CO₂ i atmosfæren, er budskapet fra Ola M. Johannessen.

Klimaforhandlingene på stede

Klimaforhandlingene står i stampe mens verden venter på Barack Obama og USA.

Presset øker på klimaforhandlingene som samles i Bonn de kommende tolv dagene. Selv om møtet bare er en mellomstasjon på ferden mot det avgjørende slaget i København i desember, er det gryende bekymring over mangel på fremdrift.

Hovedproblemet heter fortsatt USA, som ennå glimrer med sitt fravær i de internasjonale forhandlingene.

– De andre rike landene vil

sannsynligvis nøle med å forplikte seg til konkrete utslippsreduksjoner før de vet hva USA er villig til å påta seg, sier Bård Lahn, internasjonal klimarådgiver i Norges Naturvernforbund.

Obama forsinket

Denne uken kom det også meldinger om at Obama-administrasjonen neppe kommer til å legge på bordet noe forhandlingsforslag på København-møtet.

Årsaken skal være tidsnød. Presidenten trenger rett og slett mer tid for å vinne den nødvendige støtten på hjemmebane. Kilden

bt.no/utenriks: Her finner du alltid ferske utenriksnyheter

hav i Arktis

FOTO: ARNE NÆVRA

t hvil – alle venter på USA

til opplysningen er Stephen Byers, tidligere britisk Labour-minister som har tette bånd til fremtredende medlemmer av Obama-administrasjonen. Ifølge avisen The Guardian vil presidenten trenge minst seks nye måneder før han får grønt lys til å lansere USAs klimaforslag.

– Pris vi må betale

Hvis disse opplysningene stemmer, kan det spolere sjansene for enighet om ny global klimavtale i København. Et halvt års forsinkelse kan også vanskeliggjøre innføring av nye tiltak fra

2012, da Kyoto-protokollen skal erstattes av den nye København-avtalen.

– Københavnmøtet kommer på verst tenkelige tidspunkt for Obama-administrasjonen, og det er viktig at det internasjonale samfunn tar hensyn til det. Forsinkelsen er likevel en pris som er verd å betale for å bringe USA med i kampen mot klimaendringene, sier Stephen Byers.

Også USAs sjefforhandler Todd Stern har uttalt at det blir vanskelig å skaffe den nødvendig ryggdekning i Kongressen før København-møtet i desember. Stern går

på talerstolen i Bonn i dag, og det er knyttet stor spenning til hans tale.

I dagene frem til påske skal forhandlerne i Bonn drøfte hvor store utslippsreduksjoner rike land skal forplikte seg til i perioden etter 2012. Hvis alt går etter planen i Tyskland, noe mange betviler, skal forhandlerne forsøke å enes om hvor mye de rike landene samlet skal kutte i sine utslipp. På de neste møtene skal de så diskutere det mest betente spørsmålet; hvordan utslippsbyrdene skal fordeles landene imellom.

Demonstrerte mot fattigdom

LONDON: Tusenvis av demonstranter samlet seg lørdag i London for å marsjere mot arbeidsløshet, klimaendringer og fattigdom i kjølvannet av finanskrisen. «Put People First» (Sett menneskene først), lød slagordet som både fagforeninger, frivillige organisasjoner og ulike religiøse grupper marsjerte bak i Londons gater. I Storbritannia har arbeidsløsheten steget til over to millioner, boligprisene har falt med 11 prosent og industriproduksjonen opplever sitt verste fall siden 1981. NTB

Innfrir krav for å redde gisler

ZAMBOANGA: Filippinske styrker har trukket seg tilbake fra et område på øyen Jolo hvor en opprørsgruppe har truet med å halshogge tre ansatte i Røde Kors. De tre gislene er fra Sveits, Italia og Filipinene. Alle tre er ansatt i Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) og har vært holdt som gisler siden 15. januar. Meningen med tilbaketrekningen er å åpne en humanitær korridor som vil gjøre det mulig for Abu Sayyaf-geriljaen å sette fri ett av gislene. NTB

Hamas pågrep Fatah-ledere

GAZA BY: Hamas, som regjerer på Gazastripen, pågrep lørdag tre ledere fra den rivaliserende gruppen Fatah etter at de skal ha holdt et angivelig ulovlig møte. De ble sluppet fri samme dag. Pågripelsene kan skape gnisninger i forhandlingene om en ny palestinsk samlingsregjering. NTB

Feiret 50 år som herrer over Tibet

BEIJING: Kina feiret i går at det er 50 år siden kineserne «frigjorde» Tibet fra tibetansk styre. Tibetanerne tapte intet annet enn sine lenker da Kina tvang den buddhistiske føydalstaten i kne for 50 år siden. Det var det kinesiske kommunist-regimets budskap ved feiringen av «De livegnes frigjøringsdag» lørdag. «En sørgedag,» sier tibetanernes eksilregjering.

Krever forhandlinger om Falklandsøyene

VIÑA DEL MAR: Argentina krever forhandlinger med Storbritannia om suverenitet for Falklandsøyene. Argentinas president Christina Fernández fremmet kravet da hun møtte Gordon Brown i Chile lørdag. Storbritannia tok tilbake makten på Falklandsøyene i 1982 etter at øyene ble okkupert av argentinske styrker. 649 argentinere og 255 briter ble drept i krigen. NTB

Advarer mot mer offentlige penger

BERLIN: Tysklands statsminister Angela Merkel

mener verdens regjeringer ikke bør pumpe flere offentlige milliarder inn i økonomien for å løse finanskrisen. – Denne krisen ble ikke skapt fordi vi brukte for lite penger, men fordi vi skapte en økonomisk vekst som ikke var bærekraftig ved å bruke for mye penger, sier Merkel i et intervju med den britiske finansavisen Financial Times.

Håp om ny nedrustningsavtale

MOSKVA: USA og Russland vil neste uke ta et nytt skritt for å redusere de to landenes lagre av strategiske atomvåpen. Ifølge en rådgiver i Kreml vil presidentene Barack Obama og Dmitrij Medvedev komme med en felles kunngjøring.

Turist fremme på romstasjon

MOSKVA: Den amerikanske IT-milliardæren Charles Simonyi har for andre gang ankommet den internasjonale romstasjonen ISS. Han er den første turisten som har tatt turen to ganger. Simonyi ankom lørdag i det russiske romskipet Sojus TMA-14 etter at fartøyet ble skutt opp fra Kasakhstan to dager tidligere. NTB